Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Անունը, ազգանունը.

Արմենուհի Պետրոսյան

Զբաղեցրած պաշտոնը.

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության երիտասարդության հարցերի վարչության պետի տեղակալ

Գործուղման վայրը և ժամկետները.

Ստրասբուրգ, Ֆրանսիայի Հանրապետություն, 2026 թվականի հոկտեմբերի 17–21-ը:

Հրավիրող կողմը.

Եվրոպայի խորհուրդ՝ Երիտասարդության հարցերով եվրոպական ղեկավար կոմիտեի (CDEJ) և Երիտասարդության հարցերով համատեղ խորհրդի (CMJ) շրջանակում:

Գործուղման նպատակը (աշխատանքային ո՞ր խնդրի լուծման համար էր նախատեսված գործուղումը).

Մասնակցել Եվրոպայի խորհրդի Երիտասարդության հարցերով եվրոպական ղեկավար կոմիտեի (CDEJ) 78-րդ նիստին և Երիտասարդության հարցերով համատեղ խորհրդի (CMJ) 55-րդ նիստին, ծանոթանալ երիտասարդության ոլորտում Եվրոպայի խորհրդի ընթացիկ առաջնահերթություններին և անդամ պետությունների փորձին, ինչպես նաև ներկայացնել երիտասարդության հեռանկարի վերաբերյալ Հայաստանի պիլոտային ծրագրի առաջարկի մանրամասները:

Քննարկված թեմաները.

- ✓ Եվրոպայի խորհրդի երիտասարդության ոլորտի քաղաքական առաջնահերթությունները և անդամ պետություններում երիտասարդության քաղաքականության վերջին զարգացումները:

✓ 2025 թվականին Մալթայում կայացած՝ երիտասարդության հարցերով նախարարների 10-րդ համաժողովի արդյունքների իրականացումը և 2028 թվականի հունիսին նախատեսվող 11-րդ համաժողովի նախապատրաստումը:

✓ Երիտասարդության հեռանկարի վերաբերյալ Եվրոպայի խորհրդի հղումային շրջանակի կիրառումը և անդամ պետություններում դրա փորձարկման պիլոտային ծրագրերը:

✓ Սևծովյան տարածաշրջանում Եվրոպական երիտասարդական կենտրոնի երրորդ մասնաճյուղի ստեղծման հնարավորության ուսումնասիրությունը:

✓ Երիտասարդական կենտրոնների գործունեությունը, անդամ պետություններում երիտասարդական կենտրոնների վերաբերյալ հարցաթերթի արդյունքները և Եվրոպայի խորհրդի Երիտասարդական կենտրոնների որակի պիտակը:

✓ CDEJ-ի նախագահի և փոխնախագահի ընտրությունը 2027 թվականի համար:

✓ CDEJ-ի 2028–2031 թվականների գործունեության հաջորդ փուլի լիազորությունների նախագիծը և երիտասարդության ոլորտում Եվրոպայի խորհրդի աշխատանքային խմբերում ու միջոցառումներում ներկայացվածության հարցերը:

✓ CMJ-ի 55-րդ նիստի շրջանակում՝ երիտասարդների մասնակցությունը ժողովրդավարական գործընթացներին, ընտրելու տարիքի նվազեցման փորձը, թվային կառավարման մեջ երիտասարդության հեռանկարը, երիտասարդների իրավունքների պաշտպանությունը և ներառական հասարակությունների զարգացումը:

✓ Երիտասարդական աշխատանքի զարգացումը, երիտասարդական կազմակերպությունների ամրապնդումը, երիտասարդների սոցիալական իրավունքները, խոցելի թաղամասերից երիտասարդների հնարավորությունները և երիտասարդ փախստականների աջակցությունը:

✓ Եվրոպական հանձնաժողովի և Եվրոպայի խորհրդի գործընկերությունը երիտասարդության ոլորտում, երկկողմ համագործակցության համաձայնագրերը և բազմակողմ ծրագրերը:

Միջոցառման ակնկալվող արդյունքներն էին՝

✓ Եվրոպայի խորհրդի երիտասարդության ոլորտի ընթացիկ քաղաքականությունների և ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակում:

✓ Անդամ պետությունների փորձի ուսումնասիրություն՝ երիտասարդության հեռանկարը քաղաքականությունների մշակման և իրականացման գործընթացներում ներառելու ուղղությամբ:

✓ Հայաստանի կողմից պիլոտային ծրագրի առաջարկի ներկայացում և դրա հնարավոր ուղղությունների քննարկման հիմքի ձևավորում:

✓ Երիտասարդական քաղաքականության և երիտասարդական աշխատանքի ոլորտում միջազգային համագործակցության հնարավորությունների բացահայտում:

Հանդիպումները, ելույթները, բարձրացված կամ քննարկված հարցերը.

CDEJ-ի 78-րդ նիստը տեղի է ունեցել 2026 թվականի հոկտեմբերի 19-ին՝ Ստրասբուրգի Եվրոպական երիտասարդական կենտրոնում: Նիստի ընթացքում ընդունվել է օրակարգը, անցկացվել են CDEJ-ի նախագահի և փոխնախագահի ընտրությունները 2027 թվականի համար, ինչպես նաև քննարկվել են Եվրոպայի խորհրդի երիտասարդության ոլորտի քաղաքականության և միջկառավարական համագործակցության հարցեր:

Քննարկվել են 2025 թվականին Մալթայում կայացած՝ երիտասարդության հարցերով նախարարների 10-րդ համաժողովի արդյունքների շարունակական իրականացումը, Սևծովյան տարածաշրջանում Եվրոպական երիտասարդական կենտրոնի երրորդ մասնաճյուղի ստեղծման հնարավորության ուսումնասիրությունը և երիտասարդության հեռանկարի վերաբերյալ հղումային շրջանակի փորձարկումը անդամ պետություններում: Անդրադարձ է կատարվել նաև անդամ պետություններում երիտասարդության քաղաքականության իրականացման վերջին զարգացումներին, երիտասարդական կենտրոնների որակի պիտակին, երիտասարդական կենտրոնների վերաբերյալ հարցաթերթին և CDEJ-ի 2028–2031 թվականների գործունեության հաջորդ փուլի լիազորությունների նախագծին:

2026 թվականի հոկտեմբերի 20–21-ին մասնակցել եմ CMJ-ի 55-րդ նիստի աշխատանքներին: Ընդհանուր ծրագրի համաձայն՝ նիստի ընթացքում ընդգրկված էին Եվրոպայի խորհրդի երիտասարդության ոլորտի ընթացիկ զարգացումները, 2027–2031 թվականների համար նախատեսվող գործունեության ուղղությունները, երիտասարդության հեռանկարի ներառումը կազմակերպության աշխատանքներում, ինչպես նաև անդամ պետություններում դրա իրականացման պիլոտային ծրագրերը: Քննարկման թեմաների թվում էին երիտասարդների մասնակցությունը ժողովրդավարական գործընթացներին, ընտրելու տարիքի նվազեցման վերաբերյալ երկրների փորձը, թվային կառավարման մեջ երիտասարդության հեռանկարը, երիտասարդների իրավունքների հասանելիությունը, ներառական հասարակությունների զարգացումը և երիտասարդական աշխատանքը:

CMJ-ի ծրագրում ներառված էին նաև երիտասարդական կազմակերպությունների և ազգային երիտասարդական խորհուրդների ամրապնդումը, Եվրոպական երիտասարդական հիմնադրամի գործունեությունը, երիտասարդների մասնակցությունը տեղական և տարածաշրջանային կյանքին, սոցիալական

իրավունքների հասանելիությունը, երիտասարդ փախստականների աջակցությունը, խաղաղության կրթությունը, ինչպես նաև Եվրոպական հանձնաժողովի և Եվրոպայի խորհրդի գործընկերությունը երիտասարդության ոլորտում:

Նիստի ընթացքում ներկայացրել եմ Հայաստանի պատրաստակամությունը՝ մասնակցելու Եվրոպայի խորհրդի՝ երիտասարդության հեռանկարի վերաբերյալ հղումային շրջանակի իրականացման պիլոտային ծրագրին: Որպես ծրագրի իրականացման հնարավոր վայր առաջարկվել է Վաղարշապատ համայնքը՝ հաշվի առնելով երիտասարդների մասնակցության առկա փորձը և ձևավորված մեխանիզմները: Մասնավորապես՝ նշվել են մասնակցային բյուջետավորման գործընթացները, «Էջմիածնի երիտասարդական տուն» բաց երիտասարդական կենտրոնի գործունեությունը և համայնքի ղեկավարին կից Կանանց և երիտասարդների խորհրդակցական մարմինը:

Ներկայացվել է, որ 2024 թվականից երիտասարդները մասնակցել են համայնքի մասնակցային բյուջետավորման գործընթացներին, և երիտասարդների առաջարկած մի շարք նախաձեռնություններ ընտրվել են հանրային քվեարկությամբ՝ նպաստելով մարզական ենթակառուցվածքների, մշակութային ու կրթական տարածքների և երիտասարդական ենթակառուցվածքների զարգացմանը:

Հայաստանի առաջարկած պիլոտային ծրագրի հիմնական ուղղություններն են՝ երիտասարդների մասնակցության ամրապնդումը տեղական որոշումների կայացման և համայնքի զարգացման գործընթացներում, երիտասարդության հեռանկարի ներառումը տեղական քաղաքականությունների և ծրագրերի մշակման, իրականացման ու գնահատման փուլերում, ինչպես նաև խոցելի և մարգինալացված խմբերի երիտասարդների ներգրավման առավել ներառական մեխանիզմների զարգացումը: Կարևորվել է տեղական իշխանությունների, երիտասարդական կազմակերպությունների, քաղաքացիական հասարակության, երիտասարդական աշխատողների և երիտասարդների միջև համագործակցությունը:

Օրակարգի 12-րդ՝ «Այլ հարցեր» (Any other business) կետի շրջանակում անդրադարձ է կատարվել 2026 թվականի դեկտեմբերին Գերմանիայում կայանալիք «United Nations Youth Townhall 2026» միջոցառման կարևորությանը: Նշվել է, որ նպատակահարմար կլինի ապահովել միջոցառմանը Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունների՝ երիտասարդության ոլորտի համար պատասխանատու նախարարների կամ փոխնախարարների մասնակցությունը, իսկ նրանց մասնակցության անհնարինության դեպքում՝ CDEJ-ի անդամների մասնակցությունը:

Հանդիպման կամ հավաքի ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը.

Տրամադրված օրակարգերն ու ծրագրային փաստաթղթերը ներկայացնում են նիստերի քննարկման ենթակա հարցերը, սակայն չեն պարունակում բոլոր քննարկումների վերջնական արդյունքներն ու ընդունված որոշումների ամբողջական արձանագրությունը: CDEJ-ի օրակարգով նախատեսված էր նախագահի և փոխնախագահի ընտրություն 2027 թվականի համար, իսկ CMJ-ի ծրագրում մի շարք հարցեր նշված էին որպես որոշման կամ տեղեկատվության և քննարկման ենթակա հարցեր:

Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները.

Շարունակել աշխատանքները Եվրոպայի խորհրդի համապատասխան ստորաբաժանումների հետ՝ պիլոտային ծրագրի հաջորդ քայլերը, իրականացման մեխանիզմներն ու ակնկալվող արդյունքները հստակեցնելու ուղղությամբ:

Վաղարշապատի համայնքապետարանի և գործընկեր երիտասարդական կազմակերպությունների հետ քննարկել ծրագրի նախապատրաստման և իրականացման կազմակերպական հարցերը:

Ծրագրի նախագծման փուլում նախատեսել երիտասարդների, այդ թվում՝ խոցելի և մարգինալացված խմբերի ներկայացուցիչների մասնակցության մեխանիզմներ:

Սահմանել արդյունքների գնահատման չափելի ցուցանիշներ՝ երիտասարդների մասնակցության, տեղական քաղաքականություններում երիտասարդության հեռանկարի ներառման և միջոլորտային համագործակցության վերաբերյալ:

Ուսումնասիրել CDEJ-ի և CMJ-ի նիստերի ընթացքում ներկայացված մոտեցումների ու անդամ պետությունների փորձի կիրառելիությունը Հայաստանի երիտասարդության քաղաքականության և երիտասարդական կենտրոնների զարգացման գործընթացներում:

Արմենուհի Պետրոսյան

26.10.2026թ.